

Individualios pažangos pokyčiai mokinių ugdymo pasiekimų gerinimo link

Profesiniai dialogai

Šiandien jau žinome, kad mokiniai **labiausiai motyvuoti** pamokose, kuriose **aktyviai dalyvauja**, kuriose jiems **leidžiama rinktis** ir kur jie **jaučiasi atsakingi** dėl to, kaip vyksta jų mokymo(si) procesas, todėl šiuolaikiškai pamokai reikalingi **mokytojai**, kurie yra **tikrieji mokyklos lyderiai**.

Lyderystė neleidžia mokytojui dirbti tik **pagal pareigybines instrukcijas, tvarkas ar sistemas**. Mokytojai praktikai, visada buvę tarp lyderių, nenori jaustis užmiršti, todėl dalijasi sukaupta patirtimi mokymuose ir seminaruose, skleidžia naujosios edukologijos praktiką. Seminarai yra paruoštukas šiuolaikiškos pamokos vadybos kaitai bei besikeičiančiai mokytojo ir mokinio elgsenai, priimant sprendimus dėl individualios pažangos.

Lūžis mokyme ir mokymesi galimas tik **pakeitus pamokos vadybą**. Lyderystės ir kaitos klausimai greta, bet dar pasitaiko mokyklų, kuriose **vyrauja chaosas**: iniciatyvų tiek daug, kad mokytojams neįmanoma jų įgyvendinti, arba jie nežino, kokį pokytį įgyvendina ir kodėl.

Aktyviems mokytojams norisi padaryti ką nors neįprasto, ko iš tavęs nelaukiama.

Šiuo pandemijos laikotarpiu lyderiams labai palankus metas konsultuoti kolegas bei konsultotis virtualioje aplinkoje.

Didžiausias mūsų pasiekimas, kad **į visas problemas galima pažvelgti kitu žvilgsniu**, išsivaduoti iš nusistovėjusių praktikų. Juk skleidžiamo savo patirtį ir stengiamės atrinkti, kas nepriimtina ar atgyvenę (svetima), o kas nauja ir šiuolaikiška. Svarbu, kai pamokose **taikomas mokytis padedantis vertinimas**, kūrybiškumą skatinantis **grįžtamasis ryšys bei įsivertinimas**.

Mokytojams patariama nuolat tobulinti savo gebėjimus kaip ugdyti ir vertinti mokinių kompetencijas. Siedami žinias su gyvenimo praktika mokiniai jas įsimena sąmoningai, ne mechaniškai. Tad nuolat pasitikrinkite: ar mokiniai nebijo bandyti ir klysti (daryti klaidų), nes tai mokymosi variklis, būtina mokymosi proceso dalis.

„Ieškok tiesos, kurk ir būk vertas mokytojo vardo“.

Šiandien pateiksiu minčių apie kitokį mokinių mokymąsi pamokoje: patrauklios aktyviosios veiklos, prasmingi namų darbai, skirti tyrinėti, atrasti, pritaikyti, kurti ir svajoti...

Veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius: skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant individualios ugdytinio pažangos.

Aktyviomis veiklomis pamokose, įgyvendinant įtraukties principą, ugdyti bendradarbiavimo gebėjimus, būtinus teikiant kiekvienam mokiniui reikalingą pagalbą bei paslaugas.

Mokytojų žinių atnaujinimas neatsiejamas nuo profesinės veiklos, kurią lemia didelė atsakomybė. Mokytojo veikla paremta **individualia, motyvuota iniciatyva, aktyvumu.**

Ar mokytojas lyderis dalijasi lyderyste ir atsakomybe su kitais? Ar tariasi dėl skirtingų mokymosi poreikių mokinių mokymo, veiksmingų praktikų integravimo, tiriamosios projektinės veiklos organizavimo?

Svarbiausia, atraskite tinkamiausius metodus ir siekite pamokose įdarbinti kiekvieną mokinį.

Motyvacija turi įtakos mokymosi rezultatams, tad, jei norima pasiekti gerų mokymo rezultatų, REIKIA:

*įsitikinti, kad dėstomą medžiagą galima pritaikyti realiame mokinio gyvenime, ir aiškiai bei tinkamai išdėstyti mokiniams;

*naudotis mokinių idėjomis, įvairiomis mokyklinėmis situacijomis ir įvykiais;

*aptarti įvairius aspektus ir sprendimo būdus;

*pabrėžti svarbiausius dalykus;

*apgalvoti, kokių rezultatų ir esminių dalykų norime pasiekti;

*numatyti mokymo šaltinius ir mokymo stilius.

Kuo labiau mokiniai bus motyvuoti įgyti naujų žinių, sieti jas su jau turimomis ir visa tai pritaikyti praktiškai, tuo **aktyviau jie mokysis ir priims naujas žinias.**

„Niekas negali kitų ko nors išmokyti, bet mokytojas gali sukurti situaciją, kurioje moksleivis pats ko nors išmoktų.“

**NUOLATINIS TOBULĖJIMAS IR
PAŽANGA**

„Naudojuosi ne tik visu savo protu, bet ir visų aplinkinių protu“, –
teigia V. Vilsonas.

Pradėkite tuo, kad ugdymą orientuotumėte į kiekvieno mokinio asmeninę
ūgtį. Gerai, jei rūpinamasi pagalba mokiniui, jog šis sėkmingai savivaldžiai
mokytųsi, tobulėtų, bręstų.

Savivaldis mokymasis- tai mokymasis, kai asmuo savo iniciatyva:
išsiaiškina mokymosi poreikius, išsikelia tikslus, planuoja mokymąsi,
kuria ar renkasi mokymosi aplinką, priemones, renkasi mokymosi
strategijas, partnerius, pagalbą, įsivertina pasiekimus ir individualią
pažangą, numato, kaip koreguos savo veiklą, kad nuolat reflektuos,
įsivertins.

Asmenybės ūgties tikslas – brandi ir sėkminga mokinio asmenybė, kuri laikosi šių principų: pasirinkimo, pasitikėjimo, sistemingumo, augimo, bendradarbiavimo ir pan.

Brandžios ir sėkmingos asmenybės ūgties siekiama remiantis šiomis vertybėmis: **pagarba** – savęs ir kito pripažinimas; **unikalumas**, nes kiekviena asmenybė – išskirtinė, unikali, nepalyginama; **iniciatyvumas** – savo iniciatyva pasirinkta ir plėtojama veikla siekiant rezultato savarankiškai ir/ar įtraukiant kitus; **tarnystė** – savanoriška veikla, skirta kitiems/bendruomenei, nesitikint atlygio.

Vaiko asmenybės ūgtį apibūdina **pagrindinės vertybės** (pagarba, unikalumas, iniciatyvumas, tarnystė), **žinios ir gebėjimai**.

Vaiko asmenybės ūgties **pagrindinės kompetencijų grupės** šios:

*savivoka (savęs pažinimas ir savigarba, emocijų kontrolė, atkaklumas, atsparumas stresui ir kt.);

*socialumas (empatija, bendravimas, bendradarbiavimas, konfliktų sprendimas ir kt.);

*gyvenimo planavimas (savivaldusis mokymasis, atsisakymo įgūdžiai, atkaklumas, atsparumas stresui, ambicingumas ir kt.).

**KAIP MOKYTOJAS TURĖTŲ ORGANIZUOTI PAMOKĄ, KAD
PAMATYTŲ KIEKVIENO MOKINIO DAROMĄ PAŽANGĄ?**

**Kaip sugebėti ją užfiksuoti, pamatuoti, kai pamoka trunka 45 min., o
mokinių klasėje apie 20?**

Suteikite mokiniams galimybę savarankiškai **mokytis** pažinti save, **prisiimti** atsakomybę dėl asmeninės pažangos.

Padėkite mokiniui atrasti individualias stiprybes, žinoti ir tobulinti silpnąsias vietas!

Juk vaiko mokymo(si) tikslas – ugdyti jo gebėjimą nuolat lavėti ir tuomet, kai mokytojas nepadedą.

POVEIKIS KIEKVIENO MOKINIO ASMENYBĖS BRANDAI

Henris Deividas Toro paklaustų: „Kas gali būti nuobodesnio už reformatorius?“

Pasiekimų gerinimą pradėkite **tikėjimu kiekvieno mokinio galiomis** ir pastebėdami pastangas, o prioritetu tegul lieka orientavimasis į kokybiško ugdymo prieinamumą kiekvienam mokiniui.

Pažinti žmogų – ypatinga – šalia esančio kito žmogaus misija, kuri padeda geriau suvokti, dėl kokių priežasčių pasireiškia vienokia ar kitokia jo elgsena, priimami vienokie ar kitokie sprendimai.

Pasitelkus žaidimą primenančias užduotis tiek mažam, tiek dideliam lengviau dėmesį sukonzentruoti į užduoties atlikimą ir tuo pat metu pasakyti daugiau nei žodžiais.

Klausinėjimas – vienas mokymosi bendradarbiaujant metodų, skatinančių motyvaciją (norą sužinoti atsakymą) ir kritinį mąstymą (klausimų formulavimą, nes norint paklausti reikia žinoti, kodėl klausi).

Ko reikia vaikui, kad mokytis jam būtų įdomu, kad jis būtų motyvuotas, pažintų tikrąjį pasaulį tirdamas jį natūralioje aplinkoje, ugdytūsi gebėjimus, reikalingus ateičiai?

Retoriniai klausimai, kurie skatina mokytojus ieškoti būdų, kaip organizuoti ugdymą šiuolaikiniams vaikams.

Viena iš galimybių – **integruotas ugdymo organizavimas**.

Tyrinėjimais grįstas INTEGRUOTAS mokymasis – tai aktyvus mokymo metodas, kai pateikiamos praktinės problemos ir mokinys ar mokinių grupė bando savarankiškai jas spręsti užduodami klausimus, tirdami situacijas, ieškodami papildomos medžiagos, konsultuodamiesi ir t. t.

Pradėkite skirdami mokiniams ypatingą dėmesį ir pagalbą: nustatydami individualius poreikius bei mokymosi stilių, individualizuodami mokymą(si), diferencijuodami užduotis. Bent tris kartus per metus su kiekvienu mokiniu ir jų tėvais individualiai aptarkite sėkmes, nesėkmes ir galimybes.

Mada tapo girtis, kad mokymas(is) mokykloje individualizuojamas, diferencijuojamas ir atliepia mokinių poreikius. Popierius (dokumentai) tikrai kantrus, ištvėria viską.

Taigi vertintojai popieriuose randa įvairiausių dalykų, o mokinių pasiekimai negerėja.

INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO, ANALIZAVIMO IR TAIKYMO PRAKTIKA

„Visą mano gyvenimą žmonės man sakydavo, aš to negaliu padaryti“, –
sako Tedas Turneris.

Pasiekimai gali būti ir patenkinami, ir prasti, o **pažanga** – didelė.

Pažangos sąvoka **apima dideles pastangas**. Mokinių individualios pažangos stebėjimas ir vertinimas – visą mokyklos bendruomenę apimanti sistema. Šios sistemos tobulinimo pokyčiai – formuojamojo vertinimo sistemos kūrimo praktika, skleidžiant ją kitoms, net jau ir turinčioms pakankamai patirties pedagogų bendruomenėms.

Individuali pažanga rodo augimą, įgūdžiai yra tam tikrų standartų pasiekimas.

Kiekvienas gali augti, bet ne kiekvienas gali pasiekti įgudimo lygmenį.

Kita vertus, **nė vienas negimė įgudęs**, taigi be augimo negali būti ir įgudimo.

Svarbiausia, kad kiekvienas mokinys, pagal savo poreikius ir išgales, **bręstų kaip asmenybė, įgytų kompetencijų, būtų pasirengęs gyvenimui ir darbui šiuolaikinėje visuomenėje.**

Jei norime išugdyti kompetencijas, būtina mokinius **įtraukti aktyviai mokytis.**

Ministerijos dokumentai kreipia mokytojus tobulinti savo gebėjimus ugdyti mokinių mokymosi mokytis ir kitas kompetencijas.

Mokymasis – tai aktyvi ir tikslinga besimokančiojo veikla, sukelianti esminių pokyčių.

Išmokimas – mokymosi pasekmė.

Išmokimo esmė – kokybiniai mokinio psichikos bei išorinių veiksmų pakitimai. Stebėdami išmokimo procesą, mokytojai turi skirti daug dėmesio kiekvieno mokinio reikmėms, kad mokydami tikslingai grįžtų prie mokinių neišmoktų, nesuvoktų dalykų.

Mokytojams **svarbu išsiaiškinti** diferencijavimo ir individualizavimo poreikį, veiksmingai planuoti tolesnį mokymą(si), siekti kiekvienam mokiniui įmanomo aukščiausio pasiekimų lygio.

Išmokimo stebėjimas įtraukia mokinius aktyviai mokytis, stiprina jų gebėjimus vertinti ir įsivertinti, individualiai planuoti tikslingo tolesnio mokymosi žingsnius, skatina jų atsakomybę.

Būtiniausia vidinė išmokimo sąlyga – **motyvacija**. Negalima klausti vaiko, ar jis jau išmoko, reikia tai pamatyti.

Norint sužadinti vaikui pažinimo troškulį, parengti jį nuolatiniam savarankiškam mokymuisi visą gyvenimą, reikia remtis šiais principais:

*dėmesio centre yra vaikas, o ne mokymo turinys;

*jis yra aktyvus tol, kol suaugusieji jo nespaudžia;

*mokytojas – mokinio draugas ir palydovas į žinių pasaulį;

*mokykloje – ne rengiamasi gyvenimui, o gyvenama;

*mokiniai mokosi spręsti ir sprendžia problemas, o ne tik atlieka skirtas užduotis;

*bendradarbiavimas vertingesnis už rungtyniavimą.

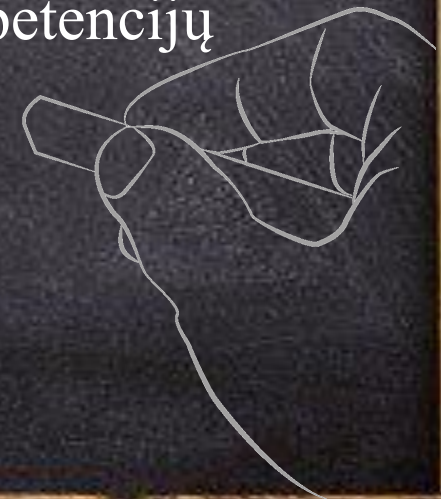

Bendrosiose programose **iškelti ugdymo tikslai ir laukiami rezultatai.**

Mokinių bendrosios ir esminės dalykinės **kompetencijos reikalauja keisti ugdymo praktiką** pamokoje, nes nepakanka išaiškinti dalyko turinį ir patikrinti, kaip mokiniai įsiminė.

Programoje pagrindinis dėmesys skiriamas **mokinių esminėms kompetencijoms** ugdyti, remiantis mokymosi mokytis kompetencijų ugdymo pavyzdžiais.

Pabandykime aptarti mokytojo pastangas **įdarbinti pamokose kiekvieną mokinį**, aktyvų mokinių mokymąsi, mokymosi lūkesčių numatymą, motyvacijos skatinimą, išmokimo stebėjimą, fiksavimą bei analizavimą.

Kaip organizuoti mokinių darbą grupėmis, vertinti mokinių individualią pažangą ir pasiekimus, mokymą priartinti prie realaus gyvenimo aktualijų, kad pamokų turinys ir metodai atspindėtų realybę?

Pasiekimų vertinimas ir mokinių įsivertinimas pamokoje – svarbiausi mokytojo darbo, siekiant geresnių mokymosi rezultatų, veiklos kokybės rodikliai.

Šiuolaikiškos pamokos planavimo kaita: struktūros, aktyviųjų veiklų (metodų) ir pasiekimų vertinimo pokyčiai.

Pasiekimų vertinimas ir mokinių įsivertinimas pamokoje – svarbiausi mokytojo praktinės veiklos kokybės rodikliai, o **mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas** kaip ugdymas – mokymosi poreikių nustatymas, ugdymo diferencijavimas – kelias gabaus mokinio link.

PAGALBA MOKINIUI SĖKMINGAI SAVIVALDŽIAI MOKYTI

Ką daryti siekiant efektyviau ugdyti mokinių įsivertinimo ir vienas kito vertinimo gebėjimus?

Sudarykite mokiniams **galimybes** mąstyti ir pasakyti, kas jiems padeda mokytis, kada jiems lengviau mokytis.

Paaiškinkite vertinimo schemą / kriterijus, akivaizdžiai parodykite juos demonstruodami atliktą darbą.

Paprašykite įsivertinti pagal sutartus kriterijus.

Pratinkite mokinius įsivertinti dirbant poromis ir / ar mažomis grupėmis.

Suteikite jiems galimybių pasikalbėti apie tai, ko išmoko, kas buvo sunku mokantis.

Skatinkite mokinius kartu diskutuoti apie tai, kaip galima darbą tobulinti.

Duokite laiko kiekvienam reflektuoti mąstymą, prašykite jų paaiškinti savo mąstymo žingsnius (kaip gavai tokį rezultatą / atsakymą ir pan.).

Kartu su mokiniais **numatykite** laiką tolesniems jų mokymosi žingsniams aptarti.

Na, o ką daryti, siekiant klausinėjimo strategijos gražių proveržių bei efektyvumo?

Klausimus siekite su pamokos uždaviniu ir rezultatais.

Klausinėjimo kokybę rodo tokie klausimai, kurie kelia naujų klausimų: „kodėl taip?“, „kas, jeigu...?“, „kaip galėtum paaiškinti...?“.

Sudarykite galimybes mokiniams formuluoti klausimus.

Gabesniesiems leiskite apibendrinti atsakymus.

Padėkite rasti teisingą atsakymą pasakydami užuominų, pateikdami atsakymo gairių. Su mokiniais galima susitarti, kad nekels rankos, net jei žino atsakymą, tol, kol specialiai to nepaprašysite.

Parodykite, kad tikėtės, jog visi ugdytiniai pasirengę atsakyti, net jei atsakymas būtų „aš nežinau“. Pateikę klausimą, skirkite mokiniams laiko pagalvoti.

Skatinkite mokinius pasitarti su draugu / grupe, kad kuo tinkamiau suformuluotų atsakymą.

Pasiūlykite keliems mokiniams atsakyti į tą patį klausimą, provokuokite diskusiją klausimais: „O kaip tu manai?“, „Ar sutinki su atsakymu?“.

Sudarykite diskusijai palankią aplinką: mokiniai neturi bijoti klysti!

Klausimus planuokite iš anksto, kalbėkitės apie tai ir dalykitės veiksmingu klausimų pavyzdžiais su kolegomis, nes toks mokinio gebėjimų atpažinimo ir realizavimo kelias, siekiant jo asmeninės pažangos bei asmenybės brandos.

Dauguma mokinių pamokų metu mokosi atsakyti į klausimus. Reikia siekti, kad mokiniai taptų aktyviais mokymosi proceso dalyviais, stengtis, kad jie nebūtų gluminami pasakymu, jog jų atsakymai „klaidingi“.

To galima išvengti šiais būdais:

- *paklausus, ar mokinys gali pritaikyti tą pačią sąvoką klaidingai;
- *perfrazuojant klausimą ir suteikiant mokiniui dar vieną galimybę;
- *pateikiant mokiniui užuominų, skatinančių mąstyti;
- *pakreipiant klausimą taip, kad mokinys galėtų atsakyti;
- *paprašant kitų mokinių pagalbos;
- *jei mokinys atsako klaidingai, pateikti klausimą: „Kodėl taip manai?“ arba „Kaip tu supratai?“.

Toks tikslingas klausimas mokiniui – **kontrolinis šūvis**. Tada jis nesijaučia suglumęs ir dažnai randa atsakymą savarankiškai.

Reikia mokyti ir skatinti mokinius klausti, juk, kas ieško – tas randa.

Geras ir naudingas klausimas sau: „Ko galiu pasimokyti?..“

A. Einšteino įsitikinimu: „Visus protingus klausimus lydi išsamūs atsakymai. Svarbu nenustoti kelti sau klausimus.“

Mokiniamis nuolat priminkite, kad į klausimus ar užduotis atsakytų **tiksliai, trumpai ir aiškiai.**

Klausimus siekite su pamokos mokymosi uždaviniu ir rezultatais.

Sudarykite diskusijai ir debatams palankią aplinką, kurioje mokiniai nebijo klysti.

Klausimus planuokite iš anksto, daug kalbėkitės apie tai, dalinkitės veiksmingų klausimų pavyzdžiais su kolegomis.

DIFERENCIJAVIMO ESMĖ IR BŪDAI

Mokiniai skirtingi fizine, emocine ir socialine branda. Jie turi skirtingų įgūdžių, patirties.

Ne vienodai daro pažangą, nes mokosi skirtingais būdais, todėl skiriasi medžiagos apimtis ir sudėtingumas, pristatymo metodai.

Diferencijuoto mokymo pamokoje taikomos šios metodinės veiklos:

- *orientuokis;
- *vertink save;
- *klausykis ir mąstyk;
- *prisimink, ką žinai;
- *sena plus nauja;
- *mokomės savarankiškai;
- *pasirink pagal save ir t. t.

Atkreipkite dėmesį į atlikimo laiką, paramą (pagalbą) mokiniui mokantis, pasiektą rezultatą.

Skatinkite jų aktyvumą, bendravimą ir bendradarbiavimą su bendraklasiais. Sudarykite sąlygas kiekvienam mokiniui pagal išgales sėkmingai mokytis, kad kuo maksimaliau atsiskleistų jų galimybės ir maksimaliai patenkintų poreikius.

Jums, mokytojams, skirta pritaikyti mokinių skirtybėms ugdymo tikslus, uždavinius, mokymosi turinį, metodus, priemones, edukacines aplinkas, pasiekimų pažangos vertinimą ir įsivertinimą.

Ugdymo diferencijavimas pradedamas nuo **galimybių sudarymo mokiniui rinktis**.

Pamokos vadybos tobulinimui padeda kokybiškesnis ugdymo diferencijavimo užtikrinimas.

Mokiniai pamokos metu **gali pasirinkti**, kiek jie sugebės išmokti žodžių ar atlikti pratimų.

Gabesnieji, kurie per pamoką greitai atlieka užduotis, gauna papildomų užduočių.

Jei mokiniui ar mokinių grupei pamokos metu prireikia pagalbos atliekant užduotis, mokytojai tą pagalbą visada suteikia.

Mokytojai įvairiais, mokiniams patraukliais būdais pristato naują pamokos medžiagą.

Per pamoką mokiniai, jei reikia, gali pasilengvinti skiriamų užduočių atlikimą.

Mokytojai leidžia naudotis žodynu, atlikti užduotį kartu su draugu ar pan. Pamokų metu mokytojai leidžia, jei tik mokiniai nori, vieniems atlikti užduotį raštu, o kitiems – žodžiu.

Pamokos metu į užduočių atlikimą įtraukiami visi klasės mokiniai.

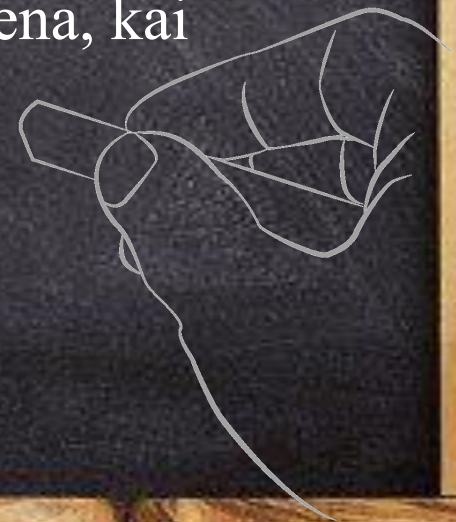
Mokytojai pamokos metu pateikia įvairių tos pačios užduoties variantų, pavyzdžiui, kokią nors užduotį, o šalia – platesnį arba siauresnį tos pačios užduoties variantą.

Mokiniai gali rinktis, kurį užduoties variantą atlikti, nes mokytojai pamokos metu mokiniams skiria skirtingų užduočių.

Orientuokitės į **mokausi savarankiškai** edukologiją: šiuolaikiškas savivaldis mokymasis pamokoje ir namie. **Mokyklose, kaip ir daugelyje kitų visuomenės sričių, orientuojamasi į skęstančiųjų gelbėjimą.**

Jei neskatinsite gabių ir talentingų mokinių, netruks ateiti diena, kai gimnazija virs dėvėtų rūbų parduotuve.

GRIŽTAMASIS RYŠYS – motyvaciją ir individualią pažangą skatinantis veiksnys, nes tai – informacijos apie rezultatą grąžinimas į procesą.

Mokiniui teikiama **vertinimo informacija** turi būti tokia, o ir teikiama tokiu būdu, kad:

- *jis žinotų, **ką ir kaip jam daryti**, kad jo mokymosi pasiekimai gerėtų;
- *įgytų didesnę tikėjimą ir pasitikėjimą savo jėgomis;
- *nesijaustų prastesnis už kitus klasės draugus;
- *jaustų, kad jis mokytojui svarbus, kad mokytojas siekia jam padėti;
- *po kiekvieno mokymo(si) etapo tikrinamas dalinis išmokimas, išsiaiškinamos mokymosi spragos ir taikomi būdai jas užpildyti.

Svarbiausias – **išmokimo stebėjimas pamokoje**, nes jis mažiausiai formalus, sietinas su formuojamuoju vertinimu ir turėtų daugiausiai įtakos teigiamiems pažangos pokyčiams.

Mokytojai turi būti sutarę **užtikrinti**, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama nuolat ir laiku, kad informacija būtų asmeniška ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti individualios pažangos.

Siekite abipusio grįžtamojo ryšio (dialogo), kuris padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes aktyviausias veiklas, mokymosi strategijas, o mokiniams – taisyti klaidas ir vadovauti savo mokymuisi.

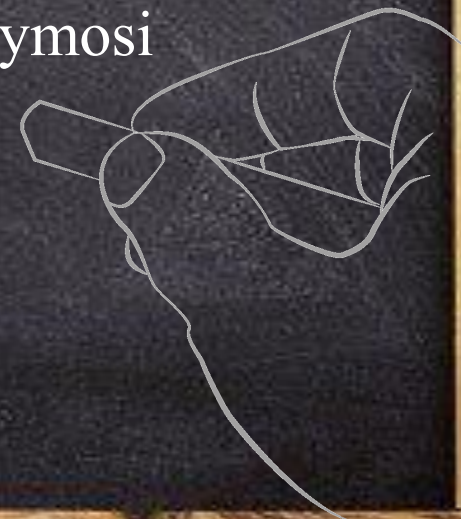

Dialogas vertinant grindžiamas mokytojo ir mokinio pokalbiais apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, proceso rezultatus, moko savistabos, savivaldos, įsivertinti savo bei vieni kitų darbą.

Mokiniai įsitraukia vertinti mokymosi pasiekimų, stebėti pažangos, pamatuoti pasiektus rezultatus, juos apmąstyti.

Vertinimas skatina poslinkį nuo išorinės link vidinės mokymosi motyvacijos.

Siekiant išsiaiškinti išmokimą reiktų paprašyti mokinių, kad savais žodžiais:

*paaiškintų tai, ką suprato;

*pateiktų pavyzdžių, kurie iliustruotų mokomąją medžiagą;

*išspręstų kilusią problemą, susijusią su mokomąja medžiaga;

*surastų analogų;

*rastų panašumų ir skirtumų, palygintų, apibendrintų tam tikrą medžiagą, padarytų išvadas;

*pritaikytų įgytas žinias naujoje situacijoje ar kitame kontekste.

Tai daroma pamokoje. Nuolat.

Jei stebėjimas veiksmingas, – mokiniai daro pažangą; mokymosi etapo pabaigoje (pagal mokinių padarytą pažangą ir jų pasiekimus), pusmečių, mokslo metų pabaigoje.

Šiandienos darbo pasaulyje, kad ir kokią karjeros sritį pasirinktumėte, viskas (technologijos, žinios, įstatymai ir t. t.) taip greitai keičiasi, kad vienintelis būdas „neiškristi iš važiuojančio traukinio“, – nuolat mokytis ir tobulėti.

Mokykloms, arba jų grupei, galimas vienas iš variantų, tai yra mokslo metų eigoje organizuoti **metodines praktinės patirties sklaidos dienas**, kuriose galima pasiūlyti įvairias temas:

„Šiuolaikiškos pamokos vadybos pokyčiai ir aktyvus kiekvieno mokinio mokymasis“,

„Mokinio individualios pažangos stebėjimas, pokyčių analizavimas ir fiksavimas pamokoje“,

„Pasiiekimų vertinimo, įvertinimo ir įsivertinimo praktika“,

Ir kt.

Pasirinkus bent vieną iš šių aktyviųjų veiklų (metodų) pritaikymo pamokoje reiktų pasistengti **papildyti jau turimą mokytojų bagažą, skatinti atsakyti į klausimą:** kaip elgtis mokytojui priimant sprendimus dėl mokinio asmeninės pažangos; **įsigilinti ir pasidalinti išvalgomis** apie mokinio skirtybių suvokimą, atpažinimą ir panaudojimą siekiant jo individualios pažangos.

Dabartiniai mokiniai – **stūmoklis**, kuris verčia mokytis, neatsilikti, pasitelkti naująją edukologiją, savivaldį mokymąsi, eiti pirmyn.

Analizuokite, koks mokytojo poveikis reikalingas ir praktiškai įmanomas, kad mokinių pasiekimai gerėtų.

Atėjo metas kitaip pažiūrėti į pamoką, kuri suteikia ne tik būtinų žinių, bet ir gebėjimų jas kūrybingai taikyti.

Citatomis naudotasi iš knygos „Tvarioji lyderystė“ (Andy Hargreaves ir Dean Fink, The book, 2008).